

A NŐ MINT GYÁMANYA.

Írta: JÁNOSSY GÁBOR, Szombathely.

Azt mondja a gyámságról és gondnokságról szóló 1877. évi 20-ik törvénycikk, hogy a gyámi tiszt elsősorban azt illeti meg, akit az apai hatalom gyakorlatában lévő apa végrendeletében gyermekei gyámjává kinevezett. És csak ha akként nem rendelkezett az apa, következik gyermekei fölött való gyámi tisztben az édesanya.

Tehát az apa kizárhatja az anyát a gyermekek fölött való gyámi tisztből és a gyermekek vagyonának a kezeléséből, még a halála utáni időre is.

Mi következhetik a törvénynek e szigorú, ez igazságtalan rendelkezéséből?

Az, hogy a feleség a maga vagyona fölött, mit a házhoz vitt, férje tilalma esetén annak halála után nem rendelkezhetik, hanem a férj és apa akaratából egy harmadik idegen szabadíttatik rá a vagyonkezelésre.

Igaz ugyan, hogy az özvegy nőnek férje hagyatékára, vagyonára haszonélvezeti joga van, de ha őt a férj a gyámi tisztből és a vagyonkezelésből kizárja, s idegen gyámot nevez ki a gyermekek részére, úgy ez az idegen kezeli a vagyont és ennek a kegyelmére van utalva a gyermekek édesanyja.

Hát a nőnek meg van-e adva az a jog, hogy mondjuk könnyelmű, tékozló, gyermekei sorsát, neveltetését elhanyagoló férjét az ő (az anya) halála esetére kizárhatja a vagyonkezelésből és a gyermekek fölött való apai hatalomból? A nő az más, annak nem adja meg a törvény ezt a jogot. Úgy hogy megtörténhetik az, hogy a vagyonatlan férj és apa a felesége által a házhoz vitt vagyonra neje halála után rászabadíttatik s azt elprédálja. Igaz ugyan, hogy a gyámhatóságok vannak hivatva arra, hogy a férj említettük joga (a nő és anya gyámi tisztből és vagyonkezelésből való kizárását illetőleg) visszaélésekre, jogtalanságokra ne vezessen s ne fossza meg, mondjuk azt a férjével hibáján kívül összekülönbözött hitvest és édesanyát gyermekei erkölcsi és anyagi érdekei gondozásának jogától t de a törvény mégis sok visszaélésre, az elnyomott nő jogainak megrövidítésére, kijátszására ad alkalmat. Hány esetben tapasztalják a gyakorlati gyámhatósági közigazgatás emberei azt, hogy annak a gyámi tisztből kizárt anyának a helyébe az apa által halál. esetére kinevezett gyám a maga hasznára kezeli a kiskorúak vagyonát; sőt arra is van eset, hogy azt könnyűszerrel, olcsón magának igyekszik megszerezni. Hány esetben jelentik föl a kiskorúak ingatlanaira éhes, rosszlelkű emberek az özvegy édesanyát, hogy nem ért a vagyonkezeléshez, el kell adni a kiskorúak ingatlanait, községi bizonyítványokat produkálnak a panasz, a kérelem alapossága mellett és csak a gyámhatóság erélyes és szigorú közbenjárása, az árvaszékek helyszínen való személyes vizsgálatai, – melyek a panasz ellenkezőjét derítik föl – mentik meg az árvák és özvegyek vagyonát a könnyelmű elköttyavetyéléstől.

Az említettük jogtalan, méltánytalan és igazságtalan törvényparagrafusokhoz hasonló rendelkezések, melyek a nőt kiskorúságban, rabszolgaságban tartják, a mindenható férfiakkal szemben megalázó Inferioritásba helyezik, – nagyon is rászolgáltak arra, hogy a Corpus Jurisből elimináltassanak s a nő emberi, állampolgári jogai (így a közjogi, politikai, mint a magánjogi életben elismertessenek és érvényesüljenek.

Ez a szerencsésebb, boldogabb és becsületesebb kor pedig akkor következik be, ha a nőnek is lesz szava a közügyek intézésében a fórumon, a törvényhozásban. Azért vagyok én türelmetlen és fanatikus híve a nők választójogának.
